

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської освіти
Кафедра суспільно-гуманітарних наук

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни
«ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ ТА КРАЇНОЗНАВСТВО»
(<http://op.tsatu.edu.ua/my/>)

Викладач (і)	к.п.н., доц. Тараненко Галина Григорівна http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/taranenko-halyna-hryhorivna/
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Структуру та зміст курсу побудовано на розумінні туризму як суспільного феномену, складної соціо-еколого-економічної системи, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням. Предметна область містить знання з географії та історії туризму, туристичного краєзнавства і країнознавства, рекреалогії, організації туризму та екскурсійної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, туроперейтингу, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання та безпеки туристичної діяльності. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти повинен розуміти, що туризм як сфера професійної діяльності передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму.

Метою вивчення курсу є: отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань у сфері теорії і методології географічних досліджень та туристичного ресурсознавства, формування світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціальних видів туризму в регіонах та країнах світу; озброєння майбутніх фахівців сфери туризму професійними знаннями у сфері теорії і методології країнознавчого дослідження та методикою туристичного вивчення країни, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку туризму в країнах і регіонах світу.

Завданням курсу є: теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців сфери туризму з питань методології та методики географія туризму, туристичного ресурсознавства та комплексної географічної характеристики спеціалізованих видів туризму, що виступають інформаційною базою для формування програм перебування туристів та розробки спеціалізованих турів; теоретична і практична

підготовка майбутніх туризмознавців з питань: науково-методологічних засад країнознавства, специфіки, особливостей та технології проведення країнознавчого дослідження у сфері туризму, уристичного районування світу та застосування регіонального підходу до туристичної оцінки країн і регіонів, структури та методики проведення комплексної туристичної характеристики країни, що виступає в ролі туристичного об'єкта чи експортера туризму, комплексної оцінки туристичного потенціалу туристичних регіонів світу, провідних туристичних країн та їх туристичних центрів.

Результати навчання (компетентності)

Знання та вміння, які здобувач набуде в результаті вивчення дисципліни:

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
242 Туризм	ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища	ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності ФК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій ФК9. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці	РН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. РН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору. РН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій. РН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття. РН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді.

- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.

- **керування часом:** уміння справлятися із завданнями вчасно.

- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.

- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.

- **особисті якості:** креативність, критичне і системне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Орієнтовний перелік тем лекцій:

1. Теоретичні основи географії туризму
2. Методологія географії туризму.
3. Туристичні ресурси та їх оцінка.
4. Форми туризму. Туроперайтинг
5. Географія основних видів туризму.
6. Країнознавство як наука.
7. Політична карта світу.
8. Просторово-територіальна організація держав світу.
9. Регіональний поділ світу.
10. Характеристика ключових країн регіонів і субрегіонів світу

Орієнтовний перелік тем практичних занять (тренінгів):

1. Географія туризму як наука та навчальна дисципліна.
2. Методи географічних досліджень в туризмі.
3. Чинники розвитку туризму і формування туристичного попиту.
4. Природні туристичні ресурси світу.
5. Історико-культурні туристичні ресурси світу.
6. Країнознавство у сфері туризму
7. Глобальні цивілізаційно-просторові структури та проблеми субрегіональної інтеграції держав.
8. Європа як цивілізаційний (політичний і економіко-географічний) регіон: країнознавчий аналіз.
9. Азійський регіон: країнознавчий аналіз.
10. Америка та Африка як цивілізаційні (політичний і економіко-географічний) регіони: країнознавчий аналіз. Тихоокеанський регіон: країнознавчий аналіз

Політика курсу:

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність,

відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література:

1. Країнознавство: теорія та практика [Електронний ресурс] : підручник / М. П. Мальська [та ін.]. - Електрон. текстові дані. - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 528 с.
2. Масляк, П. О. Країнознавство [Електронний ресурс] : підручник : рекомендовано МОН України / П. О. Масляк. - Електрон. текстові дані. - К. : Знання, 2007. - 292 с.
3. Некос, С. В. Курс лекцій та методичні рекомендації з курсу «Географія туризму» [Електронний ресурс] / С. В. Некос. - Електрон. текстові дані. - Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2016. - 43 с.
4. Парфіненко, А. Ю. Туристичне країнознавство [Електронний ресурс] : навч. посібник : затверджено МОН України / А. Ю. Парфіненко. - Електрон. текстові дані. - Харків : Бурун Книга, 2009. - 288 с.
5. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі [Електронний ресурс] : колективна монографія / ред. Л. Ю. Матвійчук. - 5-те вид. - Електрон. текстові дані. - Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2019. - 320 с.
6. Покоłodна, М. М. Рекреаційна географія [Електронний ресурс] : навч. посібник : рекомендовано МОН України / М. М. Покоłodна. - Електрон. текстові дані. - Х. : ХНАМГ, 2012. - 275 с.
7. Семенов, В. Ф. Туристичне країнознавство [Текст] : навч. посібник / В. Ф. Семенов, О. В. Дишкантюк, В. Д. Олійник ; за ред. В. Ф. Семенова ; Одеський національний економічний університет. - 2-ге вид., допов. та випр. - Херсон : Грінь Д. С., 2013. - 392 с.
8. Стафійчук, В. І. Туристичне країнознавство [Текст] : навч. посібник : рекомендовано МОН України / В. І. Стафійчук, О. Ю. Малиновська. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. - 808 с.
9. Тараненко Г.Г. Аксиологічні засади рекреаційно-туристичної діяльності. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2021. Вип. 78. 360 с. С.22-25.
10. Тараненко Г.Г. Духовнотворча місія рекреаційно-туристичної діяльності у самореалізації та саморозвитку особистості Рекреалогія та рекреаційні комплекси світу / С.В.Кальченко, Н.В.Трусова, В.С.Демко, Т.В.Попова, Г.Г.Тараненко [монографія]. ТДАТУ. ВПЦ «Lux». – Мелітополь. 2021. 263 с. С.158-190.
11. Тараненко Г.Г. Михайлов В.В. Вплив пандемії COVID-19 на туристичну галузь: виклики та перспективи розвитку. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки). №2(44), 2021, с.110-116.
12. Тараненко Г.Г. Розвиток туризму в сучасних умовах: реалії та перспективи. "Ефективна економіка" № 1, січень 2022 р.
13. Тараненко Г.Г. Філософія сучасного туризму у системі світоглядних орієнтирів та аксіологічних імперативів особистості. The XV International

Science Conference «Trends in the development of practice and science»,
December 28 – 31, 2021, Oslo, Norway. 386 p. С.368-374.

Гарант освітньої програми

_____

(підпис)

Валентина ДЕМКО